

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИ
РАҒБАТЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Мамлакатимизда 9 май умумхалқ байрами — Хотира ва Қадрлаш куни ўтказилиши, шунингдек, Иккинчи жаҳон урушида ҳалок бўлганлар хотирасини абадийлаштириш, бугун ҳам сафларимизда туриб Ватанимизнинг обрў-эътиборини юксалтиришга, ёшларни маънавий-ахлоқий жиҳатдан тарбиялашга ҳисса қўшаётган фахрийларни эъзозлаш ҳамда фашизм устидан қозонилган ғалабанинг 76 йиллиги нишонланиши муносабати билан уруш қатнашчилари ва ногиронларини моддий рағбатлантириш мақсадида:

1. Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва ногиронларига 12 000 000 (ўн икки миллион) сўм миқдорида бир марталик пул мукофоти белгилансин.

2. Мазкур Фармонни бажариш билан боғлиқ бўлган сарф-харажатлар

Ўзбекистон Республикасининг республика бюджетидан маблағлари ҳисобидан амалга оширилсин.

3. Мудофаа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Давлат хавфсизлик хизмати, Молия вазирлиги, Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва ногиронларига ушбу пул мукофотининг тантанали топширилишини таъминласин.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Мудофаа

вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Маданият вазирлиги, Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги, Республика Маънавият ва маърифат маркази, Ўзбекистон Ёзувчилар уюشمаси билан биргаликда карантин қоидаларига риоя қилган ҳолда Ватанимиз озодлиги ва шон-шарафи ҳимоячиларига бағишланган махсус учрашувлар ва маданий-маърифий кечаларни ўтказсин.

5. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2021 йил 20 апрельЎзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИХОТИРА ВА ҚАДРЛАШ КУНИГА
ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ ВА УНИ ЎТКАЗИШ
ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Иккинчи жаҳон уруши миллионлаб бегуноҳ одамларнинг бевақт ўлимига, мислсиз йўқотишлар ва талафотларга сабабчи бўлган дунёда энг даҳшатли, қонли қирғинлардан бири сифатида инсоният тарихида муҳрланиб қолди.

Қўмиллатли Ўзбекистон халқи ҳам ҳақиқий жасорат ва фидойилик кўрсатиб, фашизм устидан қозонилган ғалабага улкан ҳисса қўшди. Хусусан, 2 миллионга яқин юртдошимиз жангларда иштирок этиб, уларнинг

500 мингдан ортиғи қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Шу билан бирга, уруш даврида республикаимиз фронт учун зарур бўлган озиқ-овқат, кийим-кечак, қурол-аслаҳа ва бошқа воситаларни етказиб берадиган муҳим таъминот марказларидан бирига айланди. Айниқса, юртдошларимиз жанглар давом этаётган ҳудудлардан Ўзбекистонга кўчирилган 1,5 миллиондан ортиқ кексалар, аёллар ва ёш гўдакларни бағрига олиб, оғир дамларда уларга бекиёс ғамхўрлик кўрсатди.

Халқимизнинг тарих саҳифаларига ўчмас ҳарфлар билан битилган бундай мардлик ва матонат, олижаноблиги, меҳр-муруввати ва юксак маънавияти барчамизнинг қалбларимизга чексиз ғурур-ифтихор бағишлаб, фарзандларимизни ватанпарварлик ва аجدодлар жасоратига садоқат руҳида тарбиялашда илҳомлантириб келмоқда.

▶ Давоми 2-бетда

ХОРИЖ МАТБУОТИ ЎЗБЕКИСТОН ҲАҚИДА

Ўзбекистон – Покистон саммити:
имкониятлар эшигини очган
тарихий учрашув

Покистондаги етакчи ахборот агентлиги — “Diplomatic News Agency” веб-сайтида Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев ва Покистон Бош вазири Имрон Хоннинг онлайн саммити якунларига бағишланган мақола чоп этилди.

Мақола муаллифи, таниқли минтақавий эксперт Махмуд Ул Ҳасан Хон саммит аҳамиятини икки мамлакат ўртасида турли соҳалардаги ҳамкорликнинг янги даврини бошлаб берган, янги имкониятлар эшигини очган тарихий учрашув, дея баҳолайди.

Экспертнинг фикрича, Марказий ва Жануби-шарқий Осиё мамлакатлари билан манфаатли алоқаларни ривожлантириш Президент Шавкат Мирзиёев юритаётган ташқи сиёсатнинг бош мақсадидир. Бу стратегик мақсадлар минтақада тинчлик, бар-

қарор ривожланиш ва дўстона муҳит шаклланишида муҳим аҳамият касб этди. Пировардида Марказий Осиё мамлакатлари ўртасида товар айирбошлаш ҳажми ўртача 50 фоиздан ошди.

▶ Давоми 2-бетда

БЕБАҲО МЕРОС

АЖДОДЛАРИМИЗГА МУНОСИБ
БЎЛИШ — МУҚАДДАС БУРЧИМИЗУсмонхон АЛИМОВ,
Ўзбекистон мусулмонлари
идораси раиси, муфтий

Бисмиллаҳир роҳманир роҳийм. Юртимиз буюк алломалари, мутафаккирлари ҳамда азиз-авлиёлари билан шуҳрат қозонган. Уларнинг бой илмий-маънавий мероси, бетакрор кашфиётлари дунё илм-фани тараққиётига муносиб ҳисса қўшган. Президентимиз ташаббуси билан аждодларимиз меросини чуқур ўрганиш, қадамжоларни янада обод этиш бора-сида кенг қўллами ишлар амалга оширилмоқда.

Давлатимиз раҳбари Самарқанд вилоятига ташрифи чоғида Имом Бухорий ёдгорлик мажмуасида уламолар, нуронийлар билан бўлиб ўтган учра-

шувда мўмин-мусулмонларни ва бутун Ўзбекистон халқини улуғ Рамазон ойи билан муборакбод этди.

▶ Давоми 2-бетда

ТАҲЛИЛ ВА ТАҚҚОС

ЭРКИН ИҚТИСОДИЙ ЗОНАЛАР
тараққиётнинг етакчи кучи

Давлатимиз раҳбари 15-16 апрель кунлари Самарқанд вилоятига ташрифи чоғида “Ургут” эркин иқтисодий зонаси фаолияти билан танишар экан, унинг имкониятларидан самарали фойдаланиш, янги ва истикболли лойиҳаларни кўпайтириш юзасидан мутасаддиларга топшириқлар берди. Фаоллар билан ўтказилган йиғилишда Ургут туманини тўлиқ эркин иқтисодий зонага айлантириш, вилоятнинг барча ҳудудида ушбу иқтисодий зонанинг филиалларини ташкил этиш бўйича кўрсатма берди. Шунингдек, “Ургут” эркин иқтисодий зонаси негизда ҳолдинг компания тузилиши қайд этилди.

▶ Давоми 3-бетда

ТААССУРОТ

БЎЗАТОВДА БАХТ БАҲОРИ

Махмуд ТОИР,
Ўзбекистон халқ шоири

Бу дунёни англаш уни кўришдан бошланади. Халқимизнинг “юрған дарё...” мақолини тилга олсак, бежиз кўксимизда тўлқинлар тўлгонмайди. Дарё ёқалаб одимлаб бораётган киши биолмай қолади, у дарёга эргашяптими, дарё унга?!. Ҳа, олам гўзал! Шу гўзалликка боқиб, энтикиб турган одам эса оламдан-да гўзал. Чунки қалбга кўчган гўзаллик ҳад-

худудсиз бўлади. Яна бир аён ҳақиқат бор. Йилнинг тўрт фасли ўз фурсатига, ўз вақтига сўлтон. Аммо баҳор барибир тоғу тошга, саҳроларга-да бирдек бахш этган кўрку файзи олдида қолган фаслар бош эгади. Шубҳангиз бўлса, марҳамат, Қорақалпоғистонга келинг! Бўзатовга келинг! Баҳорнинг чўлдаги чиройини ўз кўзингиз билан кўрасиз!

САОДАТ ЙЎЛИНИ
ИЗЛАГАНЛАР

Беихтиёр ҳаёлда ортда қолган йиллар юз очади. Бугунги Бўзатов бағрида балқиб, кечаги Бўзатовни кўз ўнгингиздан ўтказасиз. Утмиш сизга ўз кўзгусини тутди. Бу кўзгү сатҳидаги гўбюрни артсангиз, ҳаёт барча ҳақиқати билан юз очади. Туйқус ёдингизга оғир кунларда айтилган халқ нақли келади: “Оч қоринга қўшиқ на ҳожаат?!”. Бўзатовликларга Бўзатов чўлларининг фавқуллода гўзаллиги эмас, шоқоллар изғи юрган чакалазорлари, на ўзларига, на молларига сув топиб бера олаётган бечора-ҳол чўпонларнинг ожиз қиёфаси кўринади. Қутилмаган қаҳратон қақшатганда, емиш-

сиз қолган чорваси ҳолини ўйлаб, Яратганга нола қилаётган молбоқарлар оҳига тасаввурингизда қандай шерик бўлганингизни биллолмай қоласиз. Яна оғир ўйлар ўз домига тартади... Сиз ичаётган тотли сув уларда йўқ. Сиздаги табиий газ, нафақат уйингиз, балки кўчаларингизда ҳам порлаб турган чироқлар уларда йўқ. Улар ҳам биз каби бахтли яшашга ҳақли-қу, деган хижолатпазлик вужудингизни кемиради.

Бўлар — кечаги Бўзатовнинг манзаралари эди. Бугунги Бўзатовда эса том маънода бахт баҳори юз очган! Зеро, баҳор ўз номи билан яшашга, яратишга, севишга севилишга чорловчи фасл. Агар ушбу мафтункор фасл қувончи шу ҳудуд одамларининг қалбига кўчган бўлса, гўзаллиги чехраларида акс этса, бу юртнинг баҳори икки қарра дилбарлашади. Биз бугунги Бўзатовда ана шундай кўкламни, ўз баҳори бахтидан мамнун яшаётган бўзатовликларни кўриб, кўнглимиз гуллади, кўзимиз порлади. Беихтиёр ёдимга қорақалпоқ халқининг Бўзатовда туғилиб, камол толган оташин куйчиси Бердақнинг қуйидаги икки сатри келди:

Шод қилиш учун ватанини
Бахт йўлини излар эдим!

▶ Давоми 6-бетда

ҚИЁСИЙ РАҚАМЛАР

Аҳолининг шахсий компьютерлар билан таъминланганлик даражаси
(100 та уй ҳўжалигига нисбатан)

2010 йилда — 12 дона

2020 йилда — 60 дона

2015 йилда — 47 дона

Манба: Давлат статистика қўмитаси

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИХОТИРА ВА ҚАДРЛАШ КУНИГА
ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ ВА УНИ ЎТКАЗИШ
ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Бошланиши 1-бетда

Шунинг учун босқинчи ва ёвуз кучларга қарши машаққатли курашларда букилмас ирода ва мардлик намоёни этиб, бугунги тинч ва осойишта кунларимиз учун жонини фидо қилган жасур юртдошларимизнинг муқаддас хотирасини эъзозлаш ва фахрийларимизнинг ҳурматини жойига қўйиш юртимизда эзгу анъанага айланган.

Мамлакатимизда 9 май умумхалқ байрами — Хотира ва Қадрлаш кунининг кенг нишонлаш, Иккинчи жаҳон урушида фашизм устидан қозонилган ғалабага муносиб ҳисса қўшган, мустақиллик йилларидаги хизмат бурчини бажариш чоғида ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ходимларининг хотирасини абадийлаштириш, орамиздаги барча фахрийларга ҳурмат-эҳтиром кўрсатиш мақсадида:

1. Қуйидагилар:

9 май — **Хотира ва Қадрлаш кунини, умумхалқ байрамига бағишланган тадбирларга тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказиш дастури** (кейинги ўринларда — Дастур) 1-иловага мувофиқ;

9 май — **Хотира ва Қадрлаш кунини, умумхалқ байрамига бағишланган тадбирларга тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказиш бўйича ишчи гуруҳ** (кейинги ўринларда — Ишчи гуруҳ) таркиби 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Ишчи гуруҳ (А.Арипов):

Дастурда назарда тутилган тадбирларнинг **“Хотира бор экан — миллат барҳаёт”, “Эътибор ва ғамхўрлик — инсоний бурч”** шорлари остида юқори савияда ўтказилишини таъминласин; ёлғиз ва кам таъминланган Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларининг турар жойи ва уй **ҳўжаликларини таъмирлаш, ободонлаштириш** бўйича тегишли чора-тадбирларни амалга оширсин;

Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларига, фронт орти меҳнат фахрийларига, мустақиллик йилларида хизмат бурчини бажариш чоғида ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлари ходимларининг оила аъзоларига **моддий ва маънавий**

ёрдам кўрсатиш мақсадида тегишли вазирликлар, идоралар ва бошқа ташкилотлар ҳамда ҳарбий қисмлар раҳбарлари томонидан ушбу тоифадаги шахсларни қўллаш учун уларнинг яшаш жойига ташрифларини ташкил этсин;

Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва ногиронларининг ҳар бирига тиббий ва ижтимоий хизмат кўрсатиш, уларни парвариш қилиш мақсадида тиббий билимларга эга ходимларни (шартнома асосида) бириктирган ҳолда **доимий равишда патронаж хизматини** йўлга қўйсин;

Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва ногиронларининг истаклари асосида уларни **республика ҳуудидидаги санаторийларга бепул юборилишини** таъминласин.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари тегишли вазирлик ва идоралар билан биргаликда: вилоятлар, шаҳарлар ва туманларда байрамга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича комплекс тадбирларни ишлаб чиқсин ва амалга оширсин;

Тошкент шаҳрида “Ғалаба боғи” ёдгорлик мажмуасида, вилоятларда “Ватанпарварлар” боғлари ва бошқа белгиланган жойларда ҳарбий техникалар намоиши, Иккинчи жаҳон уруши вақтидаги композициялар инсталляциясини, жумладан, уруш йилларининг қўшиқ ва кўйларини ҳамда тегишли шароитлар яратиш билан боғлиқ тадбирларни ташкил этсин;

кўчалар ва майдонлар байрамга бағишланган плакатлар ва стендлар билан безатилишини таъминласин.

4. Белгилансинки, байрам тадбирлари ҳамда мамлакатимизнинг турли ҳудудларида истиқомат қилувчи Иккинчи жаҳон уруши ва фронт орти меҳнат фахрийлари вакилларининг Тошкент

шаҳрида бўлиб ўтадиган асосий маросимларга темир йўл ёки автомобиль транспортида келиб-кейтиши, меҳмонхоналарда жойлаштириш, овқатланиши, маданий ҳордиқ чиқариши билан боғлиқ харажатлар, шунингдек, зарур ҳолларда, тегишли кийим-кечаклар билан таъминланиши;

Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда — тегишли маҳаллий бюджетлар ҳамда ҳомиёлик хайриялари ҳисобидан;

Тошкент шаҳрида — Ўзбекистон Республикасининг республика бюджети ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджети маблағлари ҳисобидан тенг улчуларда қўлланди.

5. Мудофаа вазирлиги Тошкент шаҳрида 2021 йил 9 май соат 21.00 да **Хотира ва Қадрлаш кунига бағишланган байрам салюти**ни ташкил қилсин.

6. Ички ишлар вазирлиги ва Миллий гвардия тантанали тадбирлар ўтказиладиган жойларда жамоат тартиби ва хавфсизлигини таъминласин.

7. Хотира ва Қадрлаш кунини байрамини нишонлаш билан боғлиқ барча оммавий тадбирлар Ўзбекистон Республикасига коронавируснинг кириб келиши ва тарқалишининг олдини олиш чора-тадбирлари дастурини тайёрлаш бўйича республика махсус комиссиясининг тавсиялари асосида амалга оширилсин.

8. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, “Дунё” ахборот агентлиги ва бошқа оммавий ахборот воситаларига байрамга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ жараёнларни кенг ёритиш тавсия этилсин.

9. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н. Арипов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2021 йил 20 апрель

МУНОСАБАТ

САМАРАЛИ БИЗНЕС СТРАТЕГИЯСИГА
АСОСЛАНГАН ТРАНСФОРМАЦИЯИлҳом МАҲКАМОВ,
транспорт вазири

Мамлакатимиз иқтисодиётидаги таркибий ўзгаришлар “Uzbekistan airways” ҳамда “Uzbekistan airports” акциядорлик жамиятларини ҳам четлаб ўтмайти. Айниқса, коронавирус пандемияси шароитида бу тармоқ фаолиятини такомиллаштириш масаласи янада долзарблашди.

Таъкидлаш жоизки, Президентимизнинг 2018 йил 27 ноябрдаги фармонига мувофиқ, “Ўзбекистон ҳаво йўллари” миллий авиакомпанияси негизида “Uzbekistan airways” ҳамда “Uzbekistan airports” акциядорлик жамиятлари тuzилган эди.

Куни кеча давлатимиз раҳбари ушбу акциядорлик жамиятларини трансформация қилиш чора-тадбирларига бағишланган тақдирот билан танишди.

2019-2020 йилларда пандемия оқибатида энг кўп жабр кўрган соҳалардан бири авиация тармоғи бўлди. Шу боис, Президентимизга мазкур соҳани трансформация қилиш, пандемия даврида юзага келган инқирозга қарши чора-тадбирлар бўйича маълумот бердик. Бу жараёнда асосий эътибор ортиқча сарф-харажатларни, персонални қисқартиришга қаратилади. Пандемиядан кейин кўплаб авиакомпанияларнинг бизнес юритиш стратегияси ўзгарган. Шунинг учун биз ҳам гибрид хизматларга ўтиш таклифини бердик. Бу давлатимиз раҳбари томонидан қўллаб-қувватланди.

Янги бизнес стратегиясига кўра, қатновлар гибрид усулга ўтказилиб, тўлиқ хизматлар ва бюджет хизматлар модели бўйича амалга оширилади. Талаб кам йўналишларда бизнес тоифа бекор қилиниб, самолётлардаги ўриндиқлар сони кўпайтирилади. Асосий мақсад йўловчилар учун чипта нархини арзонлаштириш, хизмат кўрсатишини яхшилашдир.

Бундан ташқари, йўловчилар учун қўлайликларни ошириш мақсадида соҳани рақамлаштириш, жумладан, “Aerolabs” онлайн хизматлар кўрсатиш тизимини ҳамда мижозлар билан ишлашни бошқариш учун CRM комплексини татбиқ этиш кўзда тутилмоқда. Шу йил учинчи чорақдан мавжуд 4 та A-320 самолётида лоукостер, яъни арзон қатновлар ташкил этиш мўлжалланган.

Давлатимиз раҳбари аэропортлар инфратузилмасини ривожлантириш, йўловчи ва юк ташвиш ҳажмини мунтазам ошириб бориш, чипта нархини арзонлаштириш, ҳудудлардаги аэропортларда кетринг ва бошқа хизматларни йўлга қўйиш бўйича кўрсатмалар берди.

ХОРИЖ МАТБУОТИ ЎЗБЕКИСТОН ҲАҚИДА

Ўзбекистон — Покистон саммити:
имкониятлар эшигини очган
тарихий учрашув

Бошланиши 1-бетда

Мақолада Ўзбекистонда миллий валютани халқаро валюта саватига кириштиришнинг асл қийматини мустаҳкамлаш ва қисқа вақтларда экспорт ҳажмини оширишга хизмат қилиши ҳам алоҳида эътироф этилган.

Ўзбекистон ва Покистон етакчилари вазирликларро, парламентларро амалга оширилаётган лойиҳаларни янада фаоллаштириш, мудофаа ва хавфсизлик, савдо-иқтисодий, таълим, маданият ва туризм соҳаларидаги ўзаро алоқаларни кучайтиришга келишиб олди.

— Мен эксперт сифатида виртуал саммитни икки қардош мамлакат

ўртасида барқарор стратегик шериклик йўлидаги улкан кадам, деб атайман. Бу, албатта, Ўзбекистон — Покистон ўртасидаги икки томонлама алоқаларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун имконият яратди, — деб ёзади Маҳмуд Ул Ҳасан Хон.

Мақолада Трансафгон темир йўли қурилиши ва мазкур транспорт коридорининг минтақавий аҳамияти ҳам тилга олинади. Бу йирик лойиҳа ишга тушиши билан минтақада ўзаро савдо-сотиқ янги форматда ривожланиши, шунингдек, саммитда Покистон денгиз портларига кириб бориш бўйича ҳам келишувларга эришилгани айтилади.

Муаллифнинг ёзишича, Ўзбекистон транзит транспорт ва савдо-сотиқни енгиллаштириш бўйича Хитой, Покистон, Қирғизистон ва Қозғоғистон ўртасида тузилган тўрт томонлама шартномага қўшилишга қизиқиш билдирган. Покистон томони Ўзбекистоннинг бу ташаббусини қўллаб-қувватлайди.

“Жаноб Имом Хоннинг айтишича, Покистоннинг Карачи ва Гвадар портлари Марказий Осиё учун денгизга чиқиш эшиги бўлиши мумкин, чунки Покистон Марказий Осиё мамлакатларига халқаро денгизларга энг қисқа йўлни тақдим этади. Унинг қўшимча қилишича, Покистон Ўзбекистоннинг ўз портларига киришини осонлаштиради”, деб ёзади эксперт.

“ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН” УЧУН МАХСУС

Жанубий Корея ва
Ўзбекистон ўртасида
мустаҳкамланиб бораётган
дўстлик рамзи

Ўзбекистоннинг Жанубий Кореядаги Фавқулудда ва мухтор элчиси Виталий Фен ушбу мамлакатнинг “BOMI Engineering & Construction Co., Ltd.” компанияси раиси Ким Док Ёнг билан учрашди.

Мулоқотда Ким Док Ёнг бошчилигидаги делегациянинг 14-15 апрель кунлари Ўзбекистонга ташрифи якунлари муҳокама қилинди.

Ким Док Ёнг Ўзбекистон раҳбариятига “Tashkent City” халқаро бизнес маркази ҳудудида “BOMI Financial Center” кўп қаватли бино

қурилишини амалга оширишда кўрсатилаётган ёрдам учун миннатдорлик билдирди. У Тошкент шаҳрида ҳукумат ишчи гуруҳи аъзолари билан бўлиб ўтган музокара-лар якунларини мамнуният билан қайд этди. Ушбу учрашув давомида томонлар “Tashkent City” ҳудудида

“BOMI Financial Center” қурилишини жадаллаштириш бўйича келишувга эришди ва биргаликда ўтказиладиган тадбирларнинг аниқ мuddатларини келишиб олди.

Ким Док Ёнг Сеулга қайтгач, Ўзбекистондаги лойиҳа доирасида барча жараёнларни тезлаштириш учун мутахассислар гуруҳини тузганини маълум қилди. Пандемияга қарамай, компания вакиллари Тошкентга ташрифдан сўнг эришилган келишувларни ўз вақтида бажариш учун қўшимча маблағларни жалб қилди. Айни пайтда Ўзбекистон вакиллари ҳам объект қурилишида фаол иш олиб бормоқда.

“BOMI Engineering & Construction Co., Ltd.” раиси яна бир бор компания Тошкентда энг замонавий ва юқори технологик бино қуришга тайёр эканини тасдиқлади. Ким Док Ёнг “Tashkent City”даги “BOMI Financial Center” Жанубий Корея ва Ўзбекистон ўртасида мустаҳкамланиб бораётган дўстлик рамзига айланишини таъкидлади.

“Дунё” АА

Сеул

БЕБАҲО МЕРОС

АЖДОДЛАРИМИЗГА МУНОСИБ
БЎЛИШ — МУҚАДДАС БУРЧИМИЗ

Бошланиши 1-бетда

Президентимиз буюк бобокалонимизга мос қадамжонинг янги лойиҳаси билан танишиш, мажмуада амалга оширилаётган ишларни кўздан кечириш жараёнида: **“Рамазон ойи — эзгу ниятлар ихобат бўладиган муқаддас ой. Бу қурилишни шу ойда бошлаётганимиз ҳам хайрли, хосиятли бўлади, қалбимизга таскин беради. Бу соҳада қилаётган ишларимиздан мақсад — исломга эътиқодимизни, аллома боболаримизга ҳурматимизни илм билан билдириш. Аждодларимизга муносиб бўлиш биз учун жуда катта бурч”,** дея таъкидлади.

Лойиҳага кўра, мажмуа таркибига кирувчи масжид ички саҳннинг ўзи икки минг квадрат метрдан ошади. Атрофидаги саҳнлар билан масжидда бир неча ўн минг мусулмон бир вақтнинг ўзида ибодат қилиши мумкин. Бу ерда симметрик тўртта минора, баланд айвонлар, йўлдан кириб келишда хиббон бунёд этилади. Кўп сонли зиёратчиларга замонавий қўлайликлар яратиш учун 7 та меҳмонхона, 3 та автотурагоҳ ва автобекат, супермаркет, бозорча барпо этилади. Ошхоналар, хунармандчилик буюмлари растаси, ҳаммом, таҳоратхона, қушона қурилиши ҳам белгиланган.

Президентимиз ташаббуси билан 2019 йилда бу ерда Имом Бухорий халқаро илмий-тадқиқот маркази ҳамда Ҳадис илми мактаби ташкил этилган эди. Қурилажак янги мажмуа улар билан мутаносибликда улкан маҳобат касб этади. Энди бу ерда зиёратчилар учун ҳамма шароитлар яратилади.

Имом Бухорий мажмуасидаги қурилиш-ободонлаштириш ишлари жараёнида бобомиз макбарасининг ҳозирги қўринишини сақлаб қолишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шу пайтгача макбара остидаги қабрни зиёрат қилиш имконияти йўқ эди. Янги лойиҳада қабр атрофи кенгайтирилиб, зиёратчилар учун ҳар томонлама қўлайлик яратиш кўзда тутилган.

Қайд этилишича, мажмуада қурилиш ишлари жараёнида бу ердаги тарихий ҳовуз ва бир неча юз йиллик чинорларга зиён етказилмайдми. Уларни асраб-авайлаш, ўз ҳолида сақлаш учун барча зарур чоралар қўрилади.

Имом Бухорий ҳазратлари муқаддас динимиз равнақиға улкан ҳисса қўшган буюк муҳаддис. Ҳаёти давомида пайғамбаримиз Мухаммад Мустафо соллаллоху алайҳи васаламнинг ҳадисларини тўплаб, уларнинг саҳиҳларини ажратиб, Қуръони каримдан кейинги иккинчи ишончли манба — “Саҳиҳи Бухорий” номи

билан машҳур ҳадислар тўпламини тузган. Бугунги кунда ҳам мазкур асар бутун дунё мусулмон уммати учун ниҳоятда қадри ва қимматлидир. Шу боис, улуг аждодимизнинг бемисл хизматлари алоҳида қадрланади ва юксак ҳурмат-эҳтиром кўрсатилади.

Ҳазрати пайғамбаримиз соллаллоху алайҳи васаллам: **“Менинг ғамимни эшитиб, ёдлаб, сўнгра қандай эшитган бўлса, ана шундай етказган одамни Аллоҳ неъматлантирсин”,** деганлар (Имом Термизий ривояти).

Манбаларда ёзилишича, Имом Бухорий ҳазратлари жуда оқ ухлар, уйқудан ташқари пайтлариде эса атрофдагилар у кишини ё устозлардан ҳадис эшитиб, ёдлаб, сўнгра қандай эшитган бўлса, ана шундай етказган одамни Аллоҳ неъматлантирсин”, деганлар (Имом Термизий ривояти).

Манбаларда ёзилишича, Имом Бухорий ҳазратлари жуда оқ ухлар, уйқудан ташқари пайтлариде эса атрофдагилар у кишини ё устозлардан ҳадис эшитиб, ёдлаб, сўнгра қандай эшитган бўлса, ана шундай етказган одамни Аллоҳ неъматлантирсин”, деганлар (Имом Термизий ривояти).

Имом Бухорий ҳадис ёдлашда ўтқир қобилият ҳамда зеҳнга эга бўлган. Ўзининг шоҳ асари бўлган “Жоме ус-саҳиҳ”ни таълиф қилиш олдидан жами олти юз минг, шундан юз минг саҳиҳ ва икки юз минг саҳиҳ бўлмаган ҳадисни ёд олганини зикр этган. Имом ҳадис илми равнақи йўлидаги буюк хизматлари учун “Имом уд-дунё” (“Дунё имоми”) мақомига мушарраф бўлган.

Аллоҳ таоло Қуръони каримнинг “Муҷодала” сураси 11-оятда бундай марҳамат қилади: **“Аллоҳ сизлардан имон келтирган ва илм ато этилган зотларни (баланд) даража (мартаба)ларга кўтарур”**.

Дарҳақиқат, улуг аждодимиз Имом Бухорий раҳматуллоҳи алайҳа бутун дунё ислом уммати “Амир ул-муминин фил ҳадис” — “Ҳадис илмида мўминларнинг амираи”, “Шайх ул-ислом” — “Мусулмонларнинг устози”, дея эҳтиром кўрсатадилар. Буюк муҷтаҳид олим Имом Аҳмад ибн Ҳанбал “Хуросондан Мухаммад ибн Исмоилдек киши чиқмаган”, деган.

Мусо ибн Ҳорун Ҳаммом “Менимча, ислом аҳли барчаси жамланиб, Мухаммад ибн Исмоилга ўқша ш яна бир кишини етштирмоқчи бўлишса, эплай олишмайди”, дея марҳамат

қилган. Салим ибн Муҷоҳид “Олтмиш йилдан бери Мухаммад ибн Исмоилдан кўра фақиҳроқ, парҳезкорроқ ва дунёда зоҳидроқ одамни кўрмадим”, дея эътироф этган.

Демак, Имом Бухорий ҳазратларининг мероси инсониятнинг маънавий бойлиғидир. Аллома асарлари згуликни, кишилар ўртасида меҳр-оқибат, дўстлик ва ҳамжиҳатликни тарғиб этади. Шу боис, бугун дунё миқёсида буюк муҳаддис тўплаган ҳадисларни ўрганишга алоҳида эътибор берилмоқда.

Ўзбекистон, Тожикистон ҳамда Афғонистон ўртасида диний-маърифий ҳамкорлиқни йўлга қўйиш ва мустаҳкамлаш мақсадида жорий йилнинг 15 мартда Самарқанд шаҳрида Имом Бухорий меросининг ўзига хос хусусиятлари мавзусида халқаро конференция ўтказилди. Унда мазкур давлатлардан етуқ уламолар, диний соҳа вакиллари иштирок этди. Тадбирда минтақамиз мамлакатларида азалдан ўрганиб келинаётган Имом Бухорий илмий меросининг мазмун-моҳиятини батафсил очиб бериш, ушбу мероснинг ўзига хос хусусиятларини баён этиш, афзалликлари ва тарбиявий аҳамиятини кенг ёритиш ҳамда халқларимиз, айниқса, ёш авлодни ёт ғоялардан ҳимоя қилиш каби масалалар муҳокама этилди.

Халқаро анжуманда сўзга чиққан Афғонистон Ислом Республикаси иршод, ҳаж ва вақф ишлари вазири Мухаммад Қосим Ҳалимий: “Ўзбекистон шундай диёрки, Ер юзидай ҳар бир мусулмон бу табаррук юртнинг зиёратига ошиқадми. Имом Бухорий раҳматуллоҳи алайҳининг макбарасини зиёрат қилдик. Бу табаррук жойда жуда катта ободонлаштириш ишлари олиб борилаётгани, қадамжолар янада обод этилаётгани бизни ғоят хушнуд этди. Буларнинг барчаси Президент жаноб Шавкат Мирзиёевнинг мамлакатни янада обод, халқни янада фаровон қилиш, юксак билим ва салоҳиятли, ватанпарвар, миллий қадрият ҳамда анъаналарга, аждодларнинг бебаҳо меросига садоқатли авлодни камолга етказишдек эзгу орзу-умидларни рўёбига хизмат қилаётди. Ўзбекистон яна илм-фан марказига айланмоқда”, дея таъкидлади.

Мухтасар айтганда, Имом Бухорийнинг илмий мероси ислом маърифатини ўрганиш ва тарғиб этишда муҳим манбадир. Шундай экан, бобомизга эҳтиром сифатида қадамжоларини қайтадан бунёд этиш, ул зотнинг асарлари мазмун-моҳиятини очиб бериш, ўзига хос хусусиятларини баён этиш, айниқса, ёшларни улардан баҳраманд этиш бугунги куннинг энг муҳим вазифаларидан биридир.

ТАҲЛИЛ ВА ТАҚОС

2021–2022 йилларда 5 триллион сўмдан зиёд 78 та ихтисослашган лойиҳани амалга ошириш ва 2 669 та иш ўрнини яратиш режалаштирилган. Шунинг ҳисобига қурилиш материаллари саноат ишлаб чиқариш соҳасида 57,4 миллион долларлик экспорт ва 63,6 миллион долларлик импорт ўрнини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқаришни таъминлайдиган 4 триллион 565,5 миллиард сўмлик қўшимча қувватлар яратилади. Прогнозларга кўра, маҳаллий бюджет 64,8 миллион сўм миқдоридаги қўшимча пул тушумлари манбаига эга бўлади.

Бошланиши 1-бетда

Бундан тўрт йил олдин бўш ва ташландиқ бўлиб ётган ҳудудда ташкил этилган “Ургут” эркин иқтисодий зонасида ҳозирги кунда қиймати 402 миллион долларликдан зиёд 84 та инвестиция лойиҳаси амалга оширилмоқда. Умумий қиймати 313 миллион долларга

тенг бўлган 55 та лойиҳа бўйича ишлаб чиқариш бошланган, уларда 4 минг 328 киши меҳнат қилмоқда. Ушбу корхоналар томонидан газ плиталари, енгил саноат ва чарм-пойабзал товарлари, гиламлар, гигиена воситалари, электр техникаси буюмлари каби 220 турдаги маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. 2020 йилда жами 1,2 триллион сўмлик маҳсулот тайёрланиб, унинг 30 миллион долларга тенг қисми экспорт қилинган. Ҳақиқатан, эркин иқтисодий зоналар қанчалик кўп ва самарали ташкил этилса, мамлакатга инвестиция оқими ҳам шунчалик ортади. Давлатнинг ташқи иқтисодий фаолияти ривожланиб, ташқи савдо, экспорт-импорт операциялари янада кенгайди.

Бугунги кунда республикамызда 21 та эркин иқтисодий зона (ЭИЗ) мавжуд бўлиб, улардан 19 таси саноат, 1 таси қўшқоқ хўжалиги ва 1 таси туризм соҳасига ихтисослашган. 2008 йилдан 2021 йилгача бўлган даврда эркин иқтисодий зоналар ҳудудида қиймати 2,4 миллиард долларга тенг бўлган 448 та лойиҳа амалга оширилди. Унинг 764,6 миллион долларини тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ташкил этади.

Эркин иқтисодий зона деганда юридик шахслар ва фуқаролар (жисмоний шахслар) хўжалик, молиявий ва бошқа фаолиятнинг тури билан шуғулланишига шароит яратилмайдиган ҳудуд тушунилади. Ҳўш, мамлакат иқтисодиётининг йирик бўлини бўлган ЭИЗ ҳақиқатан ҳам шундай масканга айлана олдими?

Гарчи Ўзбекистон Республикасининг “Эркин иқтисодий зоналар тўғрисида”ги қонуни 1996 йилда қабул қилинган бўлса-да, ЭИЗларнинг аксарияти кейинги 5 йил мобайнида ташкил этилганини қайд этиш зарур.

Бутун дунё учун синови ва таҳликали ўтган 2020 йилда мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган ЭИЗларда умумий қиймати 487,4 миллион долларга тенг бўлган 128 та лойиҳа амалга оширилди. Шундан 162,1 миллион доллари тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ҳиссасига тўғри келади. Лойиҳалар замонавий иссиқхоналар қуриш (204,7 миллион долларлик 62 та лойиҳа), қурилиш материаллари ишлаб чиқариш (140 миллион долларлик 18 та лойиҳа), фармацевтика саноати (56,3 миллион долларлик 6 та лойиҳа), кимё ва нефть-кимё саноати (50,6 миллион долларлик 13 та лойиҳа), тўқимачилик саноати (20,1 миллион долларлик 8 та лойиҳа), озиқ-овқат саноати (15,9 миллион долларлик 10 та лойиҳа), чарм-пойабзал саноати (14,9 миллион долларлик 5 та лойиҳа), электротехника саноати (13,7 миллион долларлик 3 та лойиҳа), машинасозлик (6 миллион долларлик 2 та лойиҳа), мебель ва қўғоз ишлаб чиқариш (1,1 миллион долларлик 1 та лойиҳа) каби соҳаларни қамраб олди.

ЭРКИН ИҚТИСОДИЙ ЗОНАЛАР ТАРАҚҚИЁТНИНГ ЕТАКЧИ КУЧИ

Маълумотларга кўра, мазкур даврда ЭИЗдаги иштирокчи корхоналар 11,9 триллион сўмлик 538 турдаги саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариб, 257,6 миллион долларлик маҳсулотни экспорт қилди. Бу эса пандемиянинг салбий иқтисодий оқибатларига қарамай, 2019 йилдаги кўрсаткичга нисбатан 145 фоизга кўп демакдир. Шунингдек, 186 та янги корхона ЭИЗ иштирокчиси мақомини олди.

УЧ ЙИЛДА 101 ТА ЛОЙИҲА

Тошкент вилоятида 2012 йилда ташкил этилган “Ангрен” ЭИЗ жами 4125 гектар майдондан иборат. У Оҳангарон ва Ангрен шаҳарлари, Оҳангарон тумани ва шунингдек, Бекобод шаҳридаги ҳудудларни ўз ичига олади. Бир вақтлар ташландиқ, фойдаланилмай ётган бу

101 та лойиҳани жойлаштиришга эришилди. Уларни амалга ошириш учун 783,9 миллион долларлик инвестициялар, жумладан, 294,4 миллион доллар миқдоридagi тўғридан тўғри хорижий инвестициялар ўзлаштирилди.

“Ангрен” ЭИЗ ҳақида сўз кетганда, Россиянинг иссиқлик изоляцияси материаллари ишлаб чиқарувчи “Пеноплекс” корхонасининг Ўзбекистондаги филиалини айтиш жоиз. Сабаби, ушбу корхона айнан Ангренда жойлашган. 2019 йилда фаолиятини бошлаган йирик корхонага 3,742 миллион долларлик тўғридан тўғри хорижий инвестиция киритилган бўлиб, бу ерда йилга юз минг куб метр кўпиртирилган пенополистирилдан тайёрланган иссиқлик изоляция плиталари ишлаб чиқарилади.

Компаниянинг Ўзбекистондан ташқари, Россия Федерациясида 8 та, Қозоғистонда 1 та иссиқлик изоляция материаллари ишлаб чиқарадиган заводи фаолият юритади. Ангрендаги корхонага Европада тайёрланган 500 кг/соат қувватга эга ишлаб чиқариш линияси ўрнатилган. У Ўзбекистон қурилиш бозори, шунингдек, Марказий Осиёнинг бошқа давлатларидаги изоляция материаллари бўлган талабни қондириш имконини беради.

Айни пайтда корхонада 111 кишининг доимий бандлиги таъминланган бўлиб, уларнинг сифатли ишлаши учун қулай шароит яратилган. Ишлаб чиқариш ҳажми ҳам йилдан-йилга ортиб бормоқда. Ўтган йили қиймати 34,2 миллиард сўмлик 55 минг куб метр иссиқлик изоляция материаллари ишлаб чиқарилиб, шундан 233,4 миллион долларлик маҳсулот чет давлатларга экспорт қилинди.

ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИНИНГ ЭНГ СИФАТЛИСИ ҚАЙСИ ҲУДУДДА?

Юртимизда қурилиш соҳаси жадал ривожланыпти. Демак, бинолар қад кўтаришида ишлатиладиган материалларга ҳам талаб ортмоқда. Ўзи ишлаб чиқарган қурилиш материаллари билан нафақат ички бозорни таъминлаётган, балки экспортда ҳам табиий салоҳиятдан максимал даражада фойдаланаётган субъектлар сифатида “Навоий” эркин иқтисодий зонасида фаолият кўрсатаётган саноат корхоналарини мисол қилиш мумкин.

Мазкур иқтисодий зона ҳудудида ПВХ профиллари ва поливинилхлорид маҳсулотлари, полиэтилен қувурлар, сунъий тош, ёғоч қириндили плиталар (ДСП), турли қувурларни улаш мосламалари ишлаб чиқарувчи йигирмага яқин тармоқ корхонаси ташкил этилган.

2021–2022 йилларда 5 триллион сўмдан зиёд 78 та ихтисослашган лойиҳани амалга ошириш ва 2 669 та иш ўрнини яратиш режалаштирилган.

Шунинг ҳисобига қурилиш материаллари саноат ишлаб чиқариш соҳасида 57,4 миллион долларлик экспорт ва 63,6 миллион долларлик импорт ўрнини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқаришни таъминлайдиган 4 триллион 565,5 миллиард сўмлик қўшимча қувватлар яратилади. Прогнозларга кўра, маҳаллий бюджет 64,8 миллион сўм миқдоридаги қўшимча пул тушумлари манбаига эга бўлади.

“Навоий” ЭИЗ — ички ва хорижий инвестицияларни жалб қилиш бўйича республикадаги энг юксак саноат аъналарига эга майдонлардан бири, десак муболага бўлмайди. Бунинг ёрқин мисоли сифатида “National Plast” МЧЖ фаолиятини олиш мумкин. ПВХ профиллари ва маҳсулотларини ишлаб чиқарадиган ушбу корхона қурилишининг биринчи босқичи 2019 йилда бошланган бўлса, иккинчиси, ўтган

йили қўшимча қувватларни жорий этиш билан яқунланиб ва бу 850 дан ортиқ ёшни доимий иш билан таъминлаш имконини берди. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлардан эса саноатдан тортиб, маиший соҳаларда ҳам фойдаланиш мумкин.

— Ўтган йили резина, металл кучайтиргичлар ва полиэтилен плёнка ишлаб чиқаришни йўлга қўйдик, — дейди “National Plast” МЧЖ директорининг сифат бўйича ўринбосари Камол Асоев. — Австриядан келтирилган юқори технологик ускуналарга асосланган 48 та линия орқали сифатли эшик, дераза ромлари, плитус, деразаточка узлуксиз ишлаб чиқарилмоқда. Ўтган йили қўшни Қирғизистон, Қозоғистон, Тожикистон ҳамда яқин ва узоқдаги бошқа хорижий давлатларга 10 миллион долларликдан зиёд маҳсулот экспорт қилдик. Ташқи бозорларга чиқиш халқаро сифат сертификатига эга бўлишни таъминлайди. Илгари, асосан, Хитойдан келтирилаётган асосий хомашёнинг айримларини 2019 йилнинг декабрида ПВХ — поливинилхлорид ишлаб чиқариш заводи ишга туширилгандан сўнг “Навоийазот” АЖдан харид қилгандимиз.

Бир сўз билан айтганда, “Навоий” ЭИЗнинг 90 нафар резиденти 93 та корхона очиб, умумий қиймати 291,2 миллион долларга тенг бўлган 52 та лойиҳани амалга оширди ва шу аснода 3 780 та янги иш ўрни яратилди. Яна 64 та инвестиция лойиҳаси амалга оширилляпти.

Қуйдаги статистика ҳам инвесторларнинг тақлиф этилаётган имкониятларга қизиқиш билдираётганини кўрсатади. Сўнгги уч йил давомида ЭИЗда амалга оширилаётган лойиҳалар сони 2017 йилдаги 7 тадан 2019 йилда 31 тага, маҳсулот ишлаб чиқариш эса 302,4 миллиард сўмдан 3,5 триллион сўмга ошган. Греция, Ҳиндистон, Эрон ва Хитой каби хорижий ҳамкорлар,

шунингдек, ички бизнес доиралари вакиллари билан олиб борилаётган музокараларда истиқболли йўналишлар сифатида қуруқ цианид, балик озуқаси, витаминлаштирилган ун, қуёш панеллари, иссиқхоналар учун металл конструкциялар ва металл дастгоҳлар ишлаб чиқариш белгилаб олинган.

“ҚЎҚОН” ЭИЗ: ТАДБИРКОРЛАРГА КЕНГ ИМКОНИЯТЛАР

Президентимизнинг 2017 йил 12 январдаги “Ургут”, “Гиждувон”, “Қўқон” ва “Ҳазорасп” эркин иқтисодий зоналарини ташкил этиш тўғрисида”ги фармони асосан, ташкил этилган “Қўқон” эркин иқтисодий зонаси ҳудудида 86 та лойиҳа доирасида 69 та корхона фаолият юритмоқда. 2020 йил давомида 23 та иштирокчи томонидан 13,1 миллион АҚШ долларига тенг тайёр маҳсулотлар экспорт қилинган.

“Қўқон” эркин иқтисодий зонасида фаолият юритаётган корхоналарнинг экспорт-импорт операцияларини тезкорлик билан амалга ошириш мақсадида “Маргилон” ташқи иқтисодий фаолият божхона пости ходимлари “Қўқон” эркин иқтисодий зонаси маъмурий биносиди доимий фаолият олиб борилиши таъминланмоқда. Бу эса тадбиркорларга ушбу зонадан чиқмаган ҳолда, экспорт ва импорт операцияларини амалга ошириш имконини беради.

Бугунги кунда “Қўқон” эркин иқтисодий зонасида қиймати 73,5 миллион АҚШ долларига тенг бўлган 41 та лойиҳа тўлиқ ишга туширилган бўлиб, 2353 та янги иш ўрни яратилган.

Қиймати 161,57 миллион АҚШ долларига тенг 45 та лойиҳа бугунги кунда

Лойиҳани ишга тушириш учун 1,6 миллион АҚШ доллари сарфланган бўлса, унинг 0,6 миллион доллари тижорат банкининг кредитлари ҳисобланади. Бугунги карантин шароитида мазкур корхона тўла қувват билан фаолият кўрсатмоқда. Кенг, ёруғ цехлар, омборхона ва бошқа қўшимча хоналар барпо этилган. Бу ерда қирқ нафарга яқин киши иш билан таъминланган. Уларнинг унумли меҳнат қилиши ва дам олиши учун зарур қулайликлар яратилган.

Мазкур лойиҳа амалга оширилиши натижасида йилга 1 миллион АҚШ долларига тенг миқдордаги тиббиёт қўлқопи ишлаб чиқариляпти. Айни кунларда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни хорижга, хусусан, Латвияга экспорт қилиш бўйича тегишли ишлар олиб борилмоқда.

Айтиш керакки, “Ҳазорасп” ЭИЗнинг мавжуд ер майдонлари (2-худуди) мамлакатимизнинг Австрия, Бельгия, Буюк Британия, Германия, Греция, Франция, Испания, Италия, Латвия, Польша ва Туркия давлатларидаги элчихоналари ҳамда дипломатик ваколатхоналарига тақсимланиб, ўзлари бириктирилган ҳудудларда тўғридан тўғри хорижий инвестицияларни жалб қилган ҳолда, камида биттадан янги инвестиция лойиҳасини жойлаштириш бўйича ишлар олиб борилмоқда.

ИМТИЁЗЛАРДАН ГАПИРИНГ!

Юқорида келтирилган рақамлар ва кўрсаткичлар нафақат инвестицион салоҳият ўсганидан, балки халқимизнинг тадбиркорлик фаолияти ҳам сезиларли даражада юксалганидан дарак беради. Аммо солиқ ва божхона тўлови бўйича енгилликлар бўлмас экан, бу бизнес эгаларининг оёғига тушов бўлиб тураверади.

Шуни ҳисобга олиб, 2016 йил 26 октябрда Президентимизнинг “Эркин иқтисодий зоналар фаолиятини фоллаштириш ва кенгайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги фармони қабул қилинди. Унинг 3- ва 4-бандларига асосан, эркин иқтисодий зоналар иштирокчилари киритилган инвестициялар ҳажмига қараб 3 йилдан 10 йилгача ер солиғи, фойда солиғи, юридик шахслар мулк солиғи, ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғи, микрофирмалар ва кичик корхоналар учун ягона солиқ тўловидан озод этилган.

Солиқ кодексининг 473-моддасига асосан, эркин иқтисодий зоналар иштирокчиларига киритилган инвестициялар ҳажмига қараб, мол-мулк солиғидан, ер солиғидан ва сув ресурсларидан фойдаланганлик учун Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори билан белгиланган муддатга солиқдан озод қилиш тарзида имтиёзлар берилади.

ЭИЗ таркибидagi корхоналар 2020 йил 1 январдан бошлаб, белгиланган муддатга қадар мол-мулк, ер ва сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқлар бўйича берилган имтиёزلардан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлиди.

Хулоса ўрнида шуни айтиш мумкинки, ўтган йиллар мобайнида ЭИЗнинг нафақат инфратузилмалари яхшиланди, инвестициялар жалб этилди, солиқ ва имтиёзлар берилди, балки ривожланишни тартибга солишчи меъёрий-ҳуқуқий базани такомиллаштириш бўйича ҳам ишлар олиб борилди. Натижада ЭИЗларни яратиш, уларнинг фаолият кўрсатиш муддатини узайтириш ва туғатиш, чегараларини ўзгартириш тартиби белгиланди. Шунингдек, уларни бошқариш тизими, ўз ҳудудида жойлаштириш учун инвестиция лойиҳаларини танлаш тамойиллари, ЭИЗ иштирокчиларини рўйхатдан ўтказиш тартиби қайта қўриб чиқилди. Бу каби тадбирлар иқтисодиётимизнинг йирик бўғинлари бўлмиш ЭИЗ фаолиятининг гуллаб-яшнаши ҳамда маҳаллий аҳолининг турмуш-тарзи ошишига хизмат қилади.

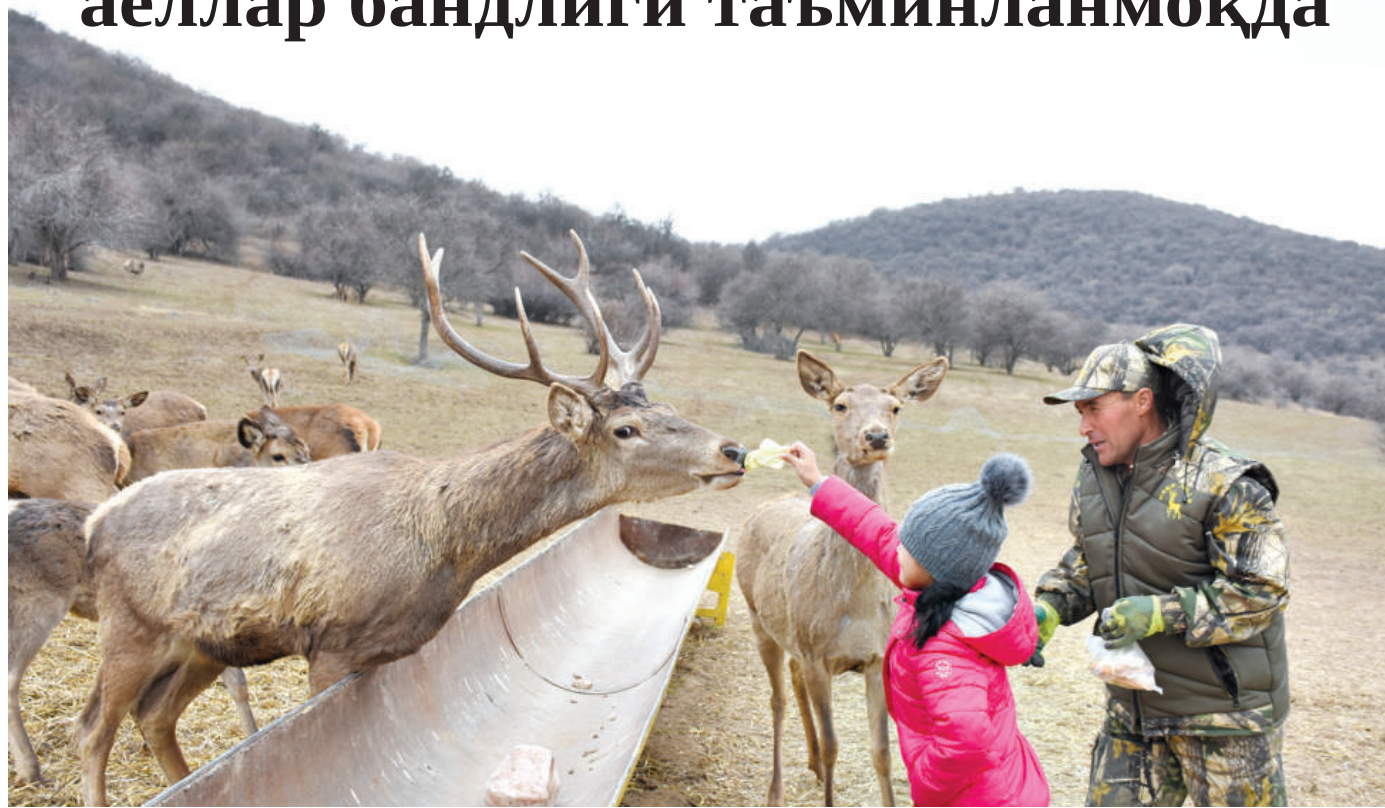
Соҳиба МУЛЛАЕВА,
“Янги Ўзбекистон” муҳбири

ПРЕЗИДЕНТ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТДА ВА НАЗОРАТДА

ИМКОН ҲАМ, ЭЪТИБОР ҲАМ БОР, ФАҚАТ ҲАРАКАТ ЗАРУР

Ўрмон хўжаликларида ёшлар ва аёллар бандлиги таъминланмоқда

Ҳаним Юрдошева олган сурат.

Лутфулла СУВОНОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Аҳоли бандлигини таъминлаш ва яшаш тарзини яхшилаш, иқтисодиётнинг ресурс базасини кенгайтиришда ўрмон хўжалиги ҳам ўзига хос ўрин тутadi. Айни пайтда мамлакатимизда бундай хўжаликлар ҳудуди 12 миллион гектарни ташкил этмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг 2019 йил 23 августдаги “Республикада ўрмонлардан фойдаланиш самарадорлигини

оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорига қўра, 2020 йил 1 январдан бошлаб ўрмон фонди-

нинг ўрмон билан қопланмаган ерларини ижарага бериш тизими ишга тушди. 2020 йил 6 октябрдаги “Ўзбекистон

Республикасида ўрмон хўжалиги тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги қарор билан эса ўрмон фонди ерларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш ва бу фаолият билан шуғулланувчиларни қўллаб-қувватлаш мақсадида 2020-2022 йилларда ўрмон фонди ерларини ижарага олган ижарачиларга фаолият йўналишига қараб 1 йилдан 10 йилгача бўлган муддатда ижара тўловининг “ноль” ставкасини қўллаш тизими йўлга қўйилди.

Бундай имконият ва имтиёзлар ўрмон хўжаликларининг фаолиятини янада такомиллаштириш билан бирга, мазкур тармоқда хусусий секторнинг ўрнини кенгайтириш, шу фаолият билан машғул юридик ва жисмоний шахсларнинг манфаатдорлигини оширишга хизмат қилмоқда.

Сурхондарё вилоятидаги ана шундай хўжаликларнинг мавжуд ер майдони 366 минг гектардан ортиқ.

Ўтган йили вилоятда 17 минг 663 гектар ер майдони 538 та жисмоний ва юридик шахсга инвестиция киритиш ва янги иш ўринларини яратиш шарти билан узоқ муддатга ижарага берилди. Жорий йилда бу борадаги режа 2 минг 600 гектар бўлса, айти пайтгача 79 гектар ер майдони хусусий секторга ижара учун тақсимланди.

Айни вақтда воҳода чўл ўсимликлари, бошқа турдаги дарахт ва бутазорлардан маданий ўрмонзорлар, икки минг гектар майдонда эса ёнғокзор, pistaзор ва бодомзорлар ташкил этилмоқда. Ўрмон фонди ерларини ижарага бериш, иссиқхоналар қуриш орқали

Ўтган йили вилоятда 17 минг 663 гектар ер майдони 538 та жисмоний ва юридик шахсга инвестиция киритиш ва янги иш ўринларини яратиш шарти билан узоқ муддатга ижарага берилди. Жорий йилда бу борадаги режа 2 минг 600 гектар бўлса, айти пайтгача 79 гектар ер майдони хусусий секторга ижара учун тақсимланди.

ёшлар ва аёллар бандлигини таъминлаш орқали маҳаллий аҳолининг ижтимоий-иқтисодий шароитини яхшилашга эришилмоқда.

Ўрмон хўжалиги ҳақида сўз борганда, кўпчилик меваги ва манзарали дарахт кўчатларини етиштириш, парваришлаш, муайян табиий ҳудудларни муҳофаза қилиш йўналишидаги тармоқни тушунади. Лекин бу ерда ҳам қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш, ишлаб чиқариш фаолияти билан шуғулланиш имконияти мавжуд.

Мисол учун, Қизилқум туманидаги Яккатерак ўрмон бўлимига тегишли ўрмон билан қопланмаган ер майдонида ишсиз ёшларнинг даромад манбаини шакллантириш кўзда тутилган. Айни кунда манзилли режа асосида “Аёллар дафтари” ва “Ёшлар дафтари”га киритилганларнинг ҳар бири учун уч сотих ер майдонида иссиқхона қуриб берилмоқда.

Хусусан, жорий йил якунига қадар вилоятда ўрмон билан қопланмаган жами 22 гектар ерда иссиқхона қуриш ва 440 нафар ёшнинг бандлигини таъминлаш режалаштирилган.

— Кўп йиллардан бери павловния кўчатини етиштиришни орзу қилиб юрардим, — дейди қизилқумлик Азиза Мухторова. — Ҳозир менга ўрмон хўжалигидан 3 сотих ер майдони ажратиб берилди, ишни бошлаб юбордик. Натижада оила аъзоларим ҳам ишли бўлди. Эндilikда нафақат оиламга, балки халқимизга ҳам фойдам тегаетганидан хурсандман.

Бугунги кунда вилоятда қарийб 149 минг гектар ер ўрмон билан қопланган бўлса, шунинг бир қисми ҳайдаладиغان, яна бир қисми боғ, узум ва тутзорлардир. Биргина Узун давлат ўрмон хўжалигида ўтган йилда 110 гектар ерда янги ўрмонзорлар барпо этилди. Айти пайтда бу ерда қрим қарагайи, каштан, павловния, оққайин сингари камёб дарахт кўчатлари парвариш қилинапти.

— Йигирма турдан зиёд манзарали, 15 турдан ошiq мевали дарахт кўчатлари ва гул экяпмиз, — дейди хўжалик бош ўрмончиси Бозор Назаров. — Юртимизнинг баъзи ботқоқлик ҳудудлари бўш ётади. Ана шу ерларга экиш учун ботқоқ сарви дарахти кўчатлари ҳам етиштирилмоқда.

Вилоят ўрмон хўжалиги бошқармаси тизимидаги ўрмон хўжаликларида турли доривор ўсимликлар ҳам экилган. Сурхондарёда бу йўналишга алоҳида эътибор қаратилаётгани туфайли ўтган йили 329 тонна доривор ўсимлик хомашёси тайёрланди.

— Биз бу ерда экилган бир донна заъфарон ўсимлиги пиёзчасини қовлаб қўрганимизда, икки йил давомида 50 дан ортиқ пиёзча ҳосил қилганини кўрдик, — дейди Боботўғ давлат ўрмон хўжалиги директори Ориф Жабборов. — Келажакда биз бу ўсимлиkning ҳам гулидан, ҳам пиёзидан даромад кўрамиз. Айти пайтда тажриба сифатида лаванда, готти каби ўсимликлар экиляпти. Биз уларни хомашё эмас, тайёр маҳсулот сифатида харидорларга етказиб беришни мақсад қилганмиз.

Вилоятда бу йўналишда амалга оширилаётган ишлар ўрмонларнинг биологик хилма-хиллигини сақлашга, маҳаллий аҳоли бандлигини таъминлаш орқали уларнинг фаровонлигини оширишга хизмат қилади.

БУГУННИНГ ГАПИ

ҲАР БИР ҚАРИЧ ЕРДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНИЛМОҚДА

Орифжон ЖЎРАЕВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Президентимиз шу йилнинг 8 апрель куни ҳудудларда тадбиркорликни ривожлантириш ва аҳоли бандлигини таъминлаш борасидаги устувор вазифаларга бағишланган видеоселектор йиғилишида унумдорлиги паст бўлган ва фойдаланилмаётган қишлоқ хўжалиги майдонлари ҳақида ҳам гапирган эди. Жумладан, автомобиль йўллари ва дала ўртасидаги ерлардан фойдаланиш борасида Наманган вилоятининг Тўрақўрғон туманида олиб борилаётган ишларни ижобий баҳолаганди.

Айти кунларда Тўрақўрғон туманида 87 та фермер хўжалиги томонидан 4880 гектар майдонда бошқили дон экинлари парвариш қилинмоқда, 4269 гектар майдоннинг 90 фоиздан кўпроғига чигит экиб бўлинди. Шу билан бирга, 1670 гектар чигит экилган майдонга соя ҳам экиляпти. 521 гектар боғ ва ток қатор ораларига экспортбop ҳамда озу-

қабop сабзавот, полиз, картошка, саримсоқ-пиёз қадалмоқда.

Туман ҳокимининг қарори билан 2032 гектар яйлов ва фойдаланувдан чиққан майдонлар қайта оборотга киритилиши учун 10 та ташаббускорга ажратиб берилди. Бугунги кунда 400 гектардан ортиқ майдон текисланиб, 150 гектарига экспортбop мевали кўчатлар ўтказилди.

— Машиналар қатнайдиغان йўллар ва дала ўртасидаги ерлардан унумли фойдаланиш доимий эътиборимизда, — дейди туман ҳокимининг қарори билан сув хўжалиги масалалари бўйича ўринбосари Тўлқинжон Ботиров. — Мисол учун, тумандаги Наманган илмий тажриба станцияси экин ерларининг йўл бўйларидаги чигит экилган майдонларида соя, қарам, саримсоқпиёз уруғлари униб чиқди. Ҳудуддаги “Зумрад ибрат” фермер хўжалиги аъзолари йўл бўйида дала шийпони ҳамда енгил типдаги иссиқхона қуриб, лимон кўчатлари ҳамда кўкатлар эқди. “Шарқ замин ёғдуси” фермер хўжалиги йўл ёқасидаги майдонларида бугун кўчат қаламчалари кўкариб турибди. Бу, албатта, қутилганидан кўпроқ ҳосил олиш имконини беради.

Тумандаги “Шаҳанд Аъзамий”, “Бурамаутт гулшани” фермер хўжаликларининг ғўза ва соя уруғлари қўшқатор қилиб экилган дала майдонларида ўсимликлар бир текис униб чиқа бошлади. Мутахассисларнинг фикрича, бир гектар майдондан 15 центнердан соя ҳосили олинса, 7,5 миллион сўм қўшимча даромад топиш мумкин.

— Ҳудудимизнинг “Қоровултепа” даҳасидаги янги ерларда “Наманган тўқимачи агро кластер” фермер хўжалиги томонидан 500 гектар майдон ўзлаштирилиш режалаштирилган, — дейди туман ҳокими Зулайхо Маҳамова. — Ҳозиргача 135 гектар ерга ишлов берилиб, 10 гектарга бодом, 6 гектарга ўрик экилди. Яна 100 гектар ер экишга ҳозирланяпти. Энг муҳими, йиллаб муаммо бўлган суғориш масаласи ҳал этилди. 1,5 километр масофадан кўтарма насос орқали обихаёт келтириляпти. Томчилатиб суғориш орқали сувнинг тежамкорлиги таъминланади. Ерларга эса ёнғок, ўрик, бодом, хандон-писта кўчатлари жойлаштирилиб, улар ҳосил бергунга қадар қатор ораларига пахта ва соя экилади.

Хулоса қилиб айтганда, ерни эъозлаш, ҳар қаричидан унумли фойдаланиш орқалигина манфаатдорликка эришиш мумкинлигини бугун тумандаги барча фермер ҳамда деҳқонлар тушуниб етган ва шу йўлда астойдил меҳнат қилмоқда.

ШАРҲ

КАПИТАЛ БОЗОРИ: ИҚТИСОДИЙ ЎСИШНИ РАҚБАТЛАНТИРАДИ ВА РАҚОБАТБАРДОШЛИКНИ ОШИРАДИ

Рауф НУРУЛЛАЕВ

Қимматли қоғозлар бозорининг ривожланиши иқтисодиётнинг узоқ муддатли молиявий ресурсларга эҳтиёжини, юқори ва барқарор ўсишини таъминлайди.

Мазкур ресурслар мамлакат тараққиётида катта салоҳиятга эга бўлган соҳа, тармоқлар ўртасида оқилон ва самарали тақсимланиб, фойдаланилмаётган жамғармалар фойдали инвестицияларга айланади ҳамда иқтисодиётда капитал шаклланади. Бу, ўз навбатида, юқори иқтисодий ўсишни рағбатлантиради ва рақобатбардошликни оширади.

Капитал бозори ривожланиши учун барқарор макроиқтисодий муҳит, изчил тараққий этаётган молиявий тизим ва мустақкам ҳуқуқий асос зарур. Президентимизнинг 2021 йил 13 апрелдаги “Капитал бозорини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармонида ана шу жиҳатлар асосида соҳанинг яқин келажакдаги асосий йўналишлари белгилаб берилган. Ҳужжатга қўра, рақобатбардошликни ошириш асосида унинг капиталлашуви 2023 йил якунига қадар 45 триллион сўмга етказилади, банк томонидан кредитлашга мўқобил бўлган самарали молиялаштириш механизми яратилади.

Ана шу вақт мобайнида республика ва ҳудудий инвестиция дастурлари доирасида лойиҳаларнинг қимматли қоғозлар чиқариш орқали молиялаштирилган қисми 5 фоизга етказилади. Бу жараёнда халқаро молия бозорлари билан фаол интеграциялашув, замонавий ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланиш ва хорижда муваффақиятли синовдан ўтган илғор ёндашувларни қўллаш асосида барча тоифадаги инвесторлар учун қулай муҳитни вужудга келтиришга алоҳида аҳамият қаратилади, қонунчилик базаси такомиллаштирилади. Замонавий талабларга жавоб берадиган кадрлар билан таъминлаш, истиқболли ёшларни, жумладан, хорижий мутахассисларни жалб қилиш учун жозибадор шарт-шароитлар яратилади.

— Фармон билан 2021-2023 йилларда капитал бозорини ривожлантириш дастури тасдиқланди, — дейди Молия вазирлиги департаменти директори Сарвар Аҳмедов. — Ялпи иқтисотда эркин муомаладаги қимматли қоғозлар умумий ҳажминини камида 5 фоизга етказиш унинг асосий мақсади ҳисобланади. 2023 йил 1 январдан бошлаб маҳаллий эмитентлар ўз акцияларини дастлаб Республика фонд биржасида жойлаштиригандан сўнг андеррайтер тавсиясига қўра, хорижий фонд бозорларига ҳам қўйишлари мумкин. Эндilikда корхоналардаги давлат улуши

акцияларини бирламчи (IPO) ва иқкиламчи (SPO) усулда сотиш қимматли қоғозларга бўлган талаб ва тақлифдан келиб чиққан ҳолда, андеррайтер томонидан аниқланганидан ягона нарх асосида амалга оширилади.

Шу кўни давлатимиз раҳбари томонидан имзоланган “Капитал бозорини тартибга солиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорга биноан, бу борада ҳозирга қадар фаолият қоритиб келаётган агентлик туғатилади, унинг барча вазифа ва ваколатлари Молия вазирлигига ўтказилди. Бундан қўзланган асосий мақсад соҳани ривожлантиришга янгича руҳ бериш, мавжуд институционал салоҳиятдан фойдаланган ҳолда ишлохотларни жадаллаштириш ҳамда уларнинг молия соҳасидаги ўзгаришлар билан уйғунлигини таъминлашдан иборат.

Халқаро тажрибага қўра, мамлакатдаги молия бозорларининг ривожланиши мавжуд институционал салоҳиятга қараб ҳукумат ёки мустақил идоралар томонидан тартибга солинади. Ривожланаётган давлатлар орасида Малайзия, Вьетнам ва Колумбияда Молия вазирлиги ёки унинг таркибида бўлган давлат идораси, Россия, Грузия ва Венгрияда Марказий банк капитал бозори регулятори бўлса, нисбатан ривожланган Сингапур, Аргентина ва Бразилияда бу вазифани ҳукуматдан мустақил бўлган муассаса бажаради.

— Дастлабки босқичларда давлат қимматли қоғозлари (ДҚҚ) чиқарилиши капитал бозорини ривожлантириш учун асосий драйвер бўлади, — дейди Сарвар Аҳмедов. — Хусусан, ДҚҚ макроиқтисодий ва фискал рискин бошқариш учун восита бўлиб хизмат қилиши баробарида ташкилот ва корхоналарнинг маҳаллий капитал бозоридаги қарзли қимматли қоғозлари учун бенчмарк даромадлилик чизигини яратади. Инглизча “бенчмарк” сўзи эталон, йўналиш марраси, деган маъноларни англатади.

ДҚҚ капитал бозори қатнашчилари учун кредит хатари мавжуд бўлмаган қарз инструментининг турли муддатлардаги нархини аниқлайди ва ҳақиқий маънода капитал бозори учун бенчмарк вазифасини ўтайди.

Молия вазирлиги томонидан ДҚҚ бозорини ривожлантириш бўйича Халқаро валюта жамғармаси, Жаҳон банки, Осиё тараққиёт банки ҳамда АҚШ Ғазначилиги билан ҳамкорликда бир қатор лойиҳалар амалга оширилмоқда. Хусусан, 2018 йил декабрь ойидан бошлаб миллий валютотада давлат қимматли қоғозларини чиқариш амалиёти қайтадан тикланди. Натижада 2019 йилда чиқарилган ДҚҚ ҳажми 1,5 триллион сўмни ташкил қилган бўлса, 2020 йилда мазкур кўрсаткич 3 баробардан зийдаг ортиб, 5 триллион сўмга етди.

Эркин бозор муносабатларига ўтиш ва иқтисодиётни либераллаштириш шароитида ички молиявий ресурсларнинг чекланганлиги “инвестицион чанқоқлик”ни ташқи манбалар ҳисобидан молиялаштиришни тақозо этмоқда. Бу эҳтиёж инобатга олинган ҳолда Молия вазирлиги томонидан 2019 йилда 1 миллиард ва 2020 йилда 750 миллион АҚШ доллари эквивалентидаги хорижий ҳамда миллий валютадаги илк суверен халқаро облигациялар, шу билан бирга, вазирлиkning бевоcита кўмағида “Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ, “Ўзмилиийбанк” АЖ ва “Ипотекабанк” АТИБнинг илк корпоратив халқаро облигациялари халқаро молия бозорларида муваффақиятли жойлаштирилди.

Мазкур тажрибалар зарур инфратузилма шакллантирилган тақдирда хорижий инвесторларни маҳаллий капитал бозорига жалб қилишга замин яратади. Давлат улуши мавжуд корхоналарнинг акцияларини бирламчи (IPO) ва иқкиламчи (SPO) оммавий тақлиф усуллари ёрдамида сотиш орқали уларни хусусийлаштириш режалаштирилган бўлиб, ишлаб чиқилган дастурнинг муваффақияти маҳаллий капитал бозорининг ривожланиши билан узвий боғлиқдир.

Молия вазирлиги капитал бозори инфратузилмасини тараққий эттириш, хорижий ва маҳаллий инвестицияларни кенроқ жалб қилиш бўйича олиб борилаётган ишларни халқаро молия ташкилотлари, чет эллик инвесторлар, брокерлар, экспортлар ва бошқа мутасаддилар билан фаол ҳамкорликда йўлга қўйишга ҳам масъул ҳисобланади.

ЎҚИЛГАН КИТОБ — КЎНГИЛГА ЙЎЛ

Биз Нукус шахрига кўнган чоғдаёқ мезбонлар измида китобхонлик ҳафталиги доирасида ўтказилаётган маърифий тадбирда иштирок этиш учун “Истиқлол” дам олиш масканига, у ердаги пуर्वикор болалар кутубхонасига бордик. Бинонинг ўзига хос қурилгани, ички кўриниши, хоналарнинг ниҳоятда шинам ва замонавий жиҳозлангани баҳри дилимизни очди, ҳатто бу ерда китоб ўқийдиган болаларга ҳавасимиз келди. Зотан, китоб — маърифат, маънавият, муҳаббат

тўлиб-тошиб гапирди, тўлиқиб-қалқиб шеър ўқиди, балқиб шеър ўқиди.

— Бор гапни айтсам, йигинларни унча яхши кўрмайман, — деди шоир. — Тўғриси, жуда кўп жойларда бироз ўтириб, чиқиб кетаман. Билмадим, Қорақалпоғистонда ундай бўлмапти. Ҳар бир даврада ўзгача яйрайман. Ўзимга сиймай кетяпман. Назаримда, ўз Бойсунимда юргандекман. Менинг кўнжиротлик аждодларимнинг бирортаси шу кутубғоз заминда яшагандек. Яна мени хайратга солгани бу ёшларнинг овозидаги, шеърларидаги оҳанг! Қайдан келяпти у? Бу қизларнинг қалбига қим солди бу шеър оҳангини?! Эшитиб, ҳузур қиялман, барака топишсин. Иқболини берсин!

БУНЁДҚОРЛИКЛАР АВЖИДА!

Дунёда дилларни дилларга ҳеч бир восита адабиёт сингари, санъат сингари вобаста этолмайди. Узоқ йиллар мобайнида Қорақалпоғистоннинг Ақчақул

Бизга айтишлари-ча, йил якунига қадар яна 120 ўринли боғча ишга тушади. Дарвоқе, Ўзбекистон касабаяушмалари федерацияси томонидан 160 ўринли янги сийҳатгоҳ қурилиши бу йил бошланади. Буларнинг барчаси чўл бағрида бўй чўзган Бўзатовнинг бугуни ва келажиги учун қилинаётган эзгу саъй-ҳаракатлар инъикоси, албатта.

ШАРОИТ БЎЛСА, ЧЎЛ ҲАМ ГУЛИСТОН...

“Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларини амалга ошириш учун 2021 йилда давлат томонидан ажратилган 55 миллиард сўм маблағ, асосан, аҳолини тоза ичимлик сув ва табиий газ билан таъминлашга йўналтирилади, бу борада кенг қўлланми ишлар бошлаб юборилган ҳам. Жумладан, сувни чуқуқлаштирувчи иккита янги катта станция қурилиб, тўртта мавжуд станция қайта таъмирланди. Эркиндарё, Аспантой ва Қўқув овулларида сувни чуқуқлаштирувчи 3 та станция қуриб берилди. Туман ташкил бўлмасидан олдин ичимлик сув билан таъминлаш қўрсаткичи бор-йўғи 35 фоиз бўлса, ҳозир 61 фоизга етган.

Аҳолининг табиий газга бўлган эҳтиёжини қондириш бўйича қилинган ишлар ҳам таҳсинга лойиқ. Бу ерда қисқа вақт ичида қиймати беш миллиард сўмлик катта газ тақсимлағи станция қурилгани сўзимиз тасдиқидир. Станцияга 26 километр узокликдан юқори босимдаги газ қувурлари тортилди ва натижада икки йил ичида **1200 хонадон** табиий газ билан таъминланди. Йил якунига қадар, насиб бўлса, яна **800 хонадонда** табиий газ ёнади!

Аҳолини иш билан таъминлаш масаласи ҳам эътиборда. Туркия билан ҳамкорликда янги барпо этилган “Бўзтекс” қўшма корхонаси ана шу эзгу саъй-ҳаракатларнинг дебосчаси. Бу ерда 150 хотин-қиз иш билан таъминланган. Қолаверса, ажойиб шарт-шароит яратилган. Бу меҳнатқашларнинг ишчанлик қайғирти юқори бўлишида муҳим. Қорақалпоқ аёллари ўз корхонасида пешана тери эвазига яратилаётган махсулотлар чет элларга экспорт қилинаётганидан, шу орқали жонажон Ватани ривожига улуш қўшаётганидан фахрур ифтихорда.

Бўзатов туманида **21 600 дан** зиёд аҳоли яшайди. Албатта, уларни доимий иш билан таъминлаш, яшаш шароитини янада яхшилаш муҳим масала. Юқорида айтганимиздек, туман аҳолининг аксарияти қорвачилиқ билан шугулланади. Улар чорва боқилишнинг ҳадисини олган, бу борада асрий тажрибаларга эга.

КУН САЙИН ОБОД ТУМАН...

Даштлар аро, тўқайлар ичра ўз ризку насибасини териб егувчи жонзотлар бисёр. Бўзатов тўқайзорлариغا Яратган барака уруғини сочган, қорамоллар қишини қаҳратонида ҳам шу тўқайзорларда қўлиб кетиши ва омон чиқишини эшитиб, хайратга тушди. Аммо инсон инсондай яшайиш учун шароит керак, имконият яратилиши жоиз. Бугун қорақалпоқ элида, Мўйноқ Бўзатовда бўлган ҳар бир ватандошимиз Президентимиз Шавкат Мирзиёев жонажон юртимизнинг бир парчаси бўлган Қорақалпоғистон тараққиёти, халқининг бахтли, саодатли, тўкин

ҳаётидан рози яшаши учун ҳам барча имкониятларни ишга солаётганига, чексиз ғамхўрлик қилаётганига ишонч ҳосил қилади.

Бунинг амалда қўриш учун юқорида айтганимизни яна тақорлаймиз — Бўзатовга келин! Овуллар оқсоқоли каффи дуога очилганда юз-қўзларидан ёғилаётган нурни кўринг, тилларидан тўқилаётган болни, шўқрона эътирофни эшитинг! Айниқса, Бўзатов ёшларининг ирмоқдай шарқираб, ёқутдай ярқираб, ўзига, истиқболга, Президентига қомил ишонч билан айтётган сўзларини ҳаётининг хуш садосига менгасангиз арзийди.

Бийронлиги, билимдонлиги, китобхонлиги, шиддат-шижоати билан давлатимиз раҳбари назарига тушган, Зулфия номидаги давлат мукофоти совриндори, 1-мактабнинг 8-синф ўқувчиси Гулсанам Ўрозбоева, 13-мактабнинг 10-синф ўқувчиси Гулфёруз Сарибоева, ёш шоирлар Сайидназар Менглиев, Минора Холбоева каби ўнлаб истеъодлар мана шу Бўзатовнинг эртаси, Бўзатов бахтининг бахорлари, дегимиз келади.

Бугун Бўзатов осмонидан Тангри қуёши порлаб турибди. Бўзатовликлар қалбига эса қўнча Жайхуннинг шиддати шарқирайди.

Туман ҳокими эътирофича, улар 2020 йилнинг қўлланми, айниқса, Наврўз байрамини зўр шодёна қилиб, катта тантаналар билан қутиб олмоқчи эдилар. Аммо пандемия панд берди. Шўқри, 2021 йилнинг баҳорини бахтларидан балқиб қутиб олишди. Ниҳоятимиз шўқи, Бўзатов ахлига, улуғ қорақалпоқ элига баҳорий бахт ҳаммаси эргашиб юрсин!

*Чўл ичинда жон сақлаб,
Жон ичинда шон сақлаб,
Фарзандлик шаънини оқлаб,
Яшар бўзатовликлар.*

*Ёрқин дарё ёғдуси,
Янги туман кўзгуси.
Ушлаб хуш орузи,
Яшар бўзатовликлар.*

*Осмонтойнинг оқшоми,
Туннинг тонга саломи.
Кафтар дуо жоми,
Яшар бўзатовликлар.*

*Довудқўл ётар порлаб,
Эли бағрига чорлаб.
Урдак овлаб, гош овлаб,
Яшар бўзатовликлар.*

*Қадрига қанот бўлиб,
Юрт маҳфи баёт бўлиб,
Кун сайин обод бўлиб,
Яшар бўзатовликлар,
Яшар бўзатовликлар!*

Тошкент — Нукус — Бўзатов — Тошкент
2021 йил

БЎЗАТОВДА БАХТ БАҲОРИ

Бошланиши 1-бетда

Бобо Бердақ бир пайтлар нафақат Бўзатов, балки буткул қорақалпоқ элини кезиб тополмаган “бахт йўли”дан бизлар шоён ўтдик. Тўғрироғи, қўзимизга ишонмадик. Яшириб нима қилдим, Нукусдек шахарга келмаганимга ҳам беш-олти йил бўлди. Ўша йиллар давомида мен билган-қўрган Нукус мутлақо янгилиниб кетибди. Ўзгалликда, улғуворликда, улкан-улкан иншоотлар тархнининг бир-бирига мутаносиблигида, замонавий архитектурада мамлакатимизнинг энг олд шахарларига бўйлашадиган ҳолат мужассам, десам муболага бўлмас. Шаҳар шу даражада нафиски, асир бўласиз, бунёдкорларга тасанно айтасиз!

Аслида биз Тошкентдан Бўзатовни қўзлаб йўлга чиқганимиз. Бугунги Бўзатовни қўриб, Шавкат Мирзиёевнинг давлат раҳбари сифатида фаолиятини бошлаган йил кўнларийё: “**Халқимиз эртага эмас, узоқ келажакда эмас, айнан бугун ўз ҳаётида ижобий ўзгаришларни кўришни истади. Бизнинг меҳнаткаш, оқўнгил, бағрикенг халқимиз бунга тўла ҳақлидир**”, деган сўзлари бугун Ўзбекистонимиз, хусусан, Қорақалпоғистоннинг ҳам шахарларида, чекка-чекка туманларида ўз ижобатини топаётганига қомил ишонч ҳосил қилдик. Бунинг учун бориш, қўриш, у ерлардаги юртдошларимиз билан икки оғиз суҳбатлашиш қимйос. Ана шунда Бердақ бобо ватанини шод қилиш учун излаган “саодат йўли”ни қорақалпоқ халқи толганига гувоҳ бўласиз.

ЧЕХРАСИДА ОФТОБ БАЛҚИГАН ЭЛ

Бўзатов ҳақида ўйлаб бошлаганимда, не сабаб дилимда “Бўзатовликлар нимадан зериккан?” деган савол айланди. Жавобини ҳам ўзим топагандек бўлдим. Туманларининг қайта-қайта ташкил этилишидан, тугатилишидан ва ўзга туманларга қўшиб юборилишидан зериккан, деган ўйга келдим. Чунки қорвачилиқка ихтисослаштирилган Бўзатов тумани илк бора 1979 йилда ташкил этилган ва 1988 йилда тугатилиб, 1990 йилда яна туман сифатида ажратилган. Сўн 2004 йилда Кегейли тумани таркибига қўшиб юборилган. Ниҳоят,

давлатимиз раҳбари ташаббуси билан 2019 йилнинг сентябрь ойида Кегейли тумани таркибидидаги “Бўзатов” шахарча фуқаролар йиғини, “Қўсқантов”, “Эркиндарё”, “Аспантой” овул фуқаролар йиғинлари ҳамда Чимбой тумани таркибидидаги “Қўқув” овул фуқаролар йиғини ҳудудлари бирлаштирилиб, умумий майдони 2035,44 квадрат километр бўлган Бўзатов тумани тўзилди.

Бугун бутун Ўзбекистон эътибори Бўзатовга қаратилгани айни ҳақиқат. Боиси, Президентимизнинг ўтган йил октябрда Қорақалпоғистонга қилган ташрифи доирасида белгиланган вазибалар ижросини таъминлаш мақсадида бу ерда “Шеърят фестивали” ўтказилди. Унда мамлакатимизнинг таълиқи адиблари, адабиёт ихлосмандлари, ижодкор ёшлар иштирок этди. Шунингдек, Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 14 декабрдаги “2020-2025 йилларда китобхонлик маданиятини ривожлантириш ва қўллаб-қувватлаш миллий дастурини тасдиқлаш тўғрисида”ги қарорига асосан, 2021 йилдан бошлаб ҳар йили апрелнинг биринчи ҳафтаси мамлакатимизда “Китобхонлик ҳафталиги” этиб белгилангани ва шеърят фестивали доирасида ушбу ҳафталиқнинг ҳам ташкил этилгани муҳим аҳамият касб этди.

Шу йилнинг 5-6 апрель кўнлари “Шеърят фестивали”да иштирок этиш учун бир гуруҳ ижодкорлар қаторида Қорақалпоғистонга сафарга отландим. Ўзбекистон халқ шоири Усмон Азим, камина ҳамда Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раисининг биринчи ўринбосари, шоир Нодир Жонузқо, Қорақалпоғистон халқ шоири Рустам Мусурмон иштирокида ўтказилган маънавий-маърифий анжуманлар биз кутгандан ҳам аъло, биз ўйлагандан-да, ёқимли, таъсири ва ҳаяжонли бўлди.

Авалло, қорақалпоқ халқининг меҳмоннавозлиги, очик чехраси, самимиети, одамохунлиги, бағрикенгликда қорақалпоқ сахраларига менгасса бўладиган қалби, меҳру муҳаббати бизни ром этди. Энг муҳими, қайси касб, қайси соҳа эгаси ёки катта ва кичик бўлмасин, биз билан мулоқотда бўлган қорақалпоқ халқининг чехрасида офтоб, тилида ифтихор, сўзида раҳмат, қалбига элига, ватанига, Президентимизга муҳаббат порлаб турганини кўрдик.

шамчироғи. Шоир Усмон Азим ибораси билан айтганда, ўқилган китоб — бу кўнгил оламига очилган йўл! Бу яшашга, курашга чорлов. Ўқилмагани эса жонсиз қорғоз. Анжуманда жонли сўзлар, жилогли сўзлар лутф этилди. Қорақалпоқ китобхонлари билан ижодкорларнинг юзма-юз гурунги ўз ҳақиқати билан ҳар икки тараф учун ҳузурбахш бўлди. Чунки даврада халқига, ватанига муҳаббатни борлар рубару туришарди. Орада китоб бор эди, диллар ҳам китоб нурига, ҳикматига чулганган эди.

Кутубхона директори, хушрўй қорақалпоқ аёли Зулфия Сейднийзова ижодкорларнинг анжуманга қутилган кутилмаган ташрифидан чунонам хушнуд эдик, ўзига сиймаётгани гап-сўзидан, юз-қўзидан шуднок аён бўлди. Зулфияхон бизни кутубхона фаолияти билан таништирди.

Биз Нукусда кечган илк учрашувда мезбонларга ҳам китоб бериб, ҳам уларнинг китобга муҳаббатидан қалбимизга ёғду олиб қайдик. Бу китоб, илму маърифат ёғдуси эди.

ИБРОЙИМ ЮСУПОВ ЁҒДУСИ

Ана шу ёғду таровати ила тушдан кейинги учрашувимизга, Ибройим Юсупов номидаги ижод мактабига кечган катта кечага кириб бордик. Жараёнда қорақалпоғистонликлар ўзлиги, миллати билан қанчалар фахрланса, Ўзбекистон Қаҳрамони, икки халқнинг шоири Ибройим оға билан ҳам шу қадар ғурурланиши билинди. Ҳа, Ибройим Юсупов ўз халқи қалбига ҳамиша бор, ҳамиша уйғок ва офтобланиб турувчи улкан ижодкор! Шу боис, шоирдан тўрт мисра қўшиқ айтмайдиган қорақалпоқни топиш мушкул бу ёқларда. Шунинг учун мазкур ижод мактабидидаги учрашув ҳам баланд руҳда, самимий ва ҳароратли ўтди. Сўзга чиққанлар ва тингловчилар қалбларини бир-бирига Ибройим оғанинг улғуворлиги, ўлмас шеърлиги, танти шахсияти, тирик руҳи боғлаб турди, гўё. Гапирганлар ҳам, эшитганлар ҳам улғайди, уйғонди.

Элимизнинг ардоқли шоири Усмон Азим бахшиёна дил билан тўкилди,

соҳасидаги сўнги тенденцияларни ўрганади, уларни умумлаштиради, янги таржималарни таҳлил қилади.

Учрашувда таржима давлатлар ўртасидидаги дўстона алоқаларни ривожлантириш, турли маданиятларни англаш, инсоният яратган маънавий меросни тушуниб етиш орқали ўз маданиятини бойитишнинг муҳим омили экани эътироф этилди. Ўзбекистон жаҳонда муносиб ўрин эгаллашга интилаётган бугунги кунда таржима ва таржимоннинг аҳамияти янада муҳим аҳамият касб этаётгани таъкидланди.

Таржимонлар бюроси раҳбари Иқболжон Солиев тузилмада инглиз, француз, немис, италян, испан, форс, турк, ҳинд, урду, дарий, хитой, корейс ва япон тиллари бўйича бўлимлар фаолият юритаётганини билдирди. Унинг айтишича, бюро Ўзбекистондаги мавжуд таржима анъаналари, ижодий тажрибаларни ўрганиш асосида ўз йўлини топишга, услубини яратишга интилимда.

АДАБИЙ ҲАМКОРЛИК

ТАРЖИМА — МАДАНИЯТНИ БОЙИТУВЧИ МУҲИМ ОМИЛ

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасида Ташқи ишлар вазирлиги ҳузуридаги Таржимонлар бюроси билан ҳамкорлик масалаларига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди.

Мазкур бюро Президентимиз фармони ва Вазирлар Маҳкамаси қарорига асосан ташкил этилган бўлиб, давлатимиз раҳбари ва ҳукумат бошлиғи, хорижий мамлакатлар ва халқаро ташкилотлар раҳбарлари иштирокидаги расмий тадбирларни синхрон ва изчил таржима билан таъминлайди, халқаро шартномалар лойиҳаларини давлат тили ва хорижий тилларга ёзма ва оғзаки таржима хизматларини кўрсатади ҳамда олий тоифадаги дипломат-таржимонларни тайёрлайди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ҳузурида кўп йиллардан бери фаолият кўрсатиб келаётган Таржима кенгаши эса жаҳон адабиётининг энг сара асарларини ўзбек тилига, ўзбек адабиёти намуналарини дунё тилларига ўғираётган таржимонлар, таржима назарияси бўйича тадқиқот қилаётган олимларни бирлаштирган. Кенгаш ўзбек таржимашунослигида амалга оширилган ишларни, бадий таржима

соҳасидаги сўнги тенденцияларни ўрганади, уларни умумлаштиради, янги таржималарни таҳлил қилади.

Учрашувда таржима давлатлар ўртасидидаги дўстона алоқаларни ривожлантириш, турли маданиятларни англаш, инсоният яратган маънавий меросни тушуниб етиш орқали ўз маданиятини бойитишнинг муҳим омили экани эътироф этилди. Ўзбекистон жаҳонда муносиб ўрин эгаллашга интилаётган бугунги кунда таржима ва таржимоннинг аҳамияти янада муҳим аҳамият касб этаётгани таъкидланди.

Таржимонлар бюроси раҳбари Иқболжон Солиев тузилмада инглиз, француз, немис, италян, испан, форс, турк, ҳинд, урду, дарий, хитой, корейс ва япон тиллари бўйича бўлимлар фаолият юритаётганини билдирди. Унинг айтишича, бюро Ўзбекистондаги мавжуд таржима анъаналари, ижодий тажрибаларни ўрганиш асосида ўз йўлини топишга, услубини яратишга интилимда.

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари таҳририяти) ДУК

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Девонхона: (0-371) 233-70-98 Котибият: (0-371) 233-56-80 Ўзлонлар: (0-371) 233-57-15 E-mail: yuz-gazetasi@mail.ru

Тахририятга келган қўлғезмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета тахририят компьютер марказида сақлаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “KOLORPAK” МЧЖ масъул.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. **Буюртма** — 1339.

Ҳажми — 3 табоқ. **Офсет** усулида босилган. **Қоғоз бичими** А2. Баҳоси келишилган нарҳда.

“KOLORPAK” МЧЖ босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Ўзбекистон, 100060.
Тошкент, Янги шаҳар кўчаси, 1-А уй.
Босмахона телефони: (78) 129-29-29

Навбатчи муҳаррир: Хайридинмурод Абулфайзов
Мусахҳис: Мафтуна Мингбоева
Дизайнер: Хуршид Абдуллаев

Манзилимиз:
100029, Тошкент шаҳри,
Матбўтчилик кўчаси, 32-уй

ЎзА якуни — 22:50 Топирилди — 00:50